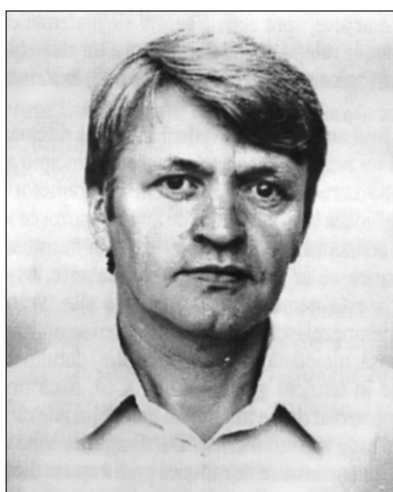

IOAN OROS. IN HONOREM

Ioan Oros (pseudonim: Ioan Maria Oros) s-a născut la 7 septembrie 1947 (fiind primul venit pe lume într-o familie dăruită cu 8 copii, din care 4 mai sunt în viață), în satul Șeredeu (adică Miercurea, un toponim de origine slavă, preluat prin filieră maghiară), sat românesc, așezat la poalele Meseșului, pe versantul vestic. Actualmente, localitatea aparține comunei Horoatu-Crasnei, județul Sălaj.

Pe scurt, biografia sa înregistrează următoarele etape: școala primară în satul natal (1954-1958); școala generală în Stârciu, satul vecin (1958-1961); Liceul de Matematică-Fizică Zalău (1961-1965); cadru didactic suplinitor în localitățile sălăjene Șeredeu, Pria, Recea Mare (1965-1975) și, concomitent, între anii 1969-1974, student la cursurile ff. al Facultății de Istorie-Filosofie, secția Filosofie, Univ. „Babes-Bolyai” Cluj-Napoca; funcționar în cooperăția meșteșugărească (1975-1976); bibliotecar atestat (bibliofilie, manuscrise și tipărite românești și străine) la Casa Corpului Didactic Zalău (1976-1990); specialist carte veche la Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău - Oficiul Județean pentru Patrimoniul Cultural Național Sălaj ((1991-2001); după 2002 - până la pensionare (2011) a fost muzeograf / cercetător șt. III în domeniul istoria culturii, expert în carte veche românească și străină la Secția de Istorie „Vasile Lucăcel” a muzeului zălăuan; concomitent, și-a pregătit și a finalizat, în 2009, la Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, teza de doctorat „Dimensiuni ale culturii moderne în Țara Silvaniei (sec. XVII-XIX). Cărți și proprietari” (coordonată de Eva Maria Mârza - renumită specialisă în istoria cărții manuscrise și tipărite românești și străine), obținând titlul de doctor în istorie *Cum laudae*.

În strânsă legătură cu preocupările sale profesional-științifice în domeniul care l-a consacrat, Ioan Oros este membru al unor asociații de profil, precum: membru fondator, din 1996, al Asociației Române pentru Ex libris (AREL) și colaborator pe linie de specialitate cu membri ai Societății Olandeze de Bibliofilie; membru al Amicalei Bibliotecarilor & Bibliofililor „Amor Librorum Unit Nos” din România (2012). Totodată, el s-a dovedit a fi un harnic și competent secretar de redacție în cadrul colectivului redacțional al anuarului muzeului, *Acta Musei Porolissensis* (pentru numerele. XXIII-XXXII) și responsabil din partea colectivului de redacție al secțiunii *Carte veche. Istoria culturii. Personalități* (2000-2010). În calitate de consilier editorial și fondator/asociat al Editurii LEKTON srl Zalău (1997-2016), el a reușit

să aducă pe piața cărții câteva interesante produse editoriale, cum este, de exemplu, excelentul volum trilingv 1918. *Sfârșit și început de epocă* (1998).

Nu trebuie uitată nici întâia și constanta pasiune a lui Ioan Maria Oros pentru literatura beletristică (poezie, eseu etc.) și filosofică. Mănat de această pasiune, a frecventat, din 1968, Cenaclul literar *Silvania* din Zalău și a debutat literar cu *Tânguiri în dicteu*, în volumul colectiv *Silvania '90*, apărut la Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1995; A mai scris și publicat: *Meditațiile de la Miercurea de sub Meseș*, în POESIS, Satu Mare, nr. 10/1997: *Șapte omagii sentimentale în formă fixă*, în: „Dialog și libertate. Eseuri în onoarea lui Mihai Șora”, Editura Nemira, București, 1997; *Dor de Kierkegaard*, în POESIS, nr. 10-11-12/2000, Satu Mare, 2000. Figurează în antologia *Poeți sălăjeni ai cenaclului „Silvania”*, de Iuliu Suciuc, Zalău, Editura Silvania, 2008. A fost autor/redactor al rubricii „Viața cărților” și membru în colectivul redacțional al *Gazetei de Duminică* (serie nouă, an. I, nr. 1, 15 iulie 1994 - an II, nr. 25/49/ 6 iulie 1995). La fel, a fost autor/redactor al rubricii „Philobiblon” la revista *Silvania* (începând cu anul I, nr.1, martie 1990), rubrică reluată în *Limes* (an I, nr. 1/1998 - an 13-16/2001), revistă de cultură a Inspectoratului pentru Cultură Sălaj, iar din 2007, cu intermitențe, susține rubrica *Praful de pe cărți*, în *Caiete Silvane*.

Lucrări publicate: A publicat peste 100 de articole privind valorificarea bibliofilică și științifică a colecțiilor de carte veche tipărită și manuscrisă din Sălaj, apărute în periodice (*Acta Mvsei Porolissensis, Alma Mater Porolissensis, Annales Universitatis Apulensis, Apulum, Caiete Silvane, Marmatia, Origini, Caiete Silvane, Philobiblon, Sargetia, Silvania, Transilvania* etc.) și volume conținând lucrările unor Conferințe internaționale de specialitate: *Valori bibliofile* (Craiova, 2008), *Cartea-România-Europa* (București, 2008-2011), *Cercetarea și perspectivele digitizării* (Alba Iulia 2009), *Biblio 2010. Inovation en bibliothèques* (Brașov, 2010) sau în volumele tematice anuale editate de Amicala Bibliotecarilor & Bibliofililor (București, 2012; Târgoviște, 2013; Pitești, 2014 și 2015).

În calitate de autor unic a publicat *Dimensiuni ale culturii moderne în Țara Silvaniei (secolele XVII-XIX). Cărți și proprietari*, Cluj-Napoca, Editura Mega & Editura Porolissum, 2010, 553 p. (24 pl) și *Istoriografia cărții românești vechi din Transilvania. De la începuturi până la 1948*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2011, iar în calitate de coautor a semnat *Bibliografia de Referință a Cărții Vechi*, CIMEC, București, 1999 și *Memorii, jurnale și însemnări transilvane 1938-1989*, Zalău, Editura Limes, 2001 (împreună cu etnografa Corina Bejinariu și istoricul Cornel Grad); *Medalioane istoriografice și destine literare*, Zalău, Editura „Caiete Silvane”.

A tradus în limba română: Ioan Petru Culianu, *Antropologia filosofică*, (după „Cahier de l'Herne. Mircea Eliade”, Paris, 1978, p. 203-211), text publicat, parțial, în „Silvania”, anul II, nr. 16-17/1991 și republicat integral în „Gazeta de Duminecă”, serie nouă, anul I, nr. 17-22/1994; *F. Postma, În căutarea tipăriturilor academice de Franeker (Câteva impresii dintr-o a patra călătorie de studii în România, 1994)*, partea I. - *Zalăul* / traducere din olandeză și notiță biografică /, în *Limes*, 2-3, 1998. La fel, două din lucrările sale literare au fost traduse în limba maghiară și în limba franceză, iar 7 dintre lucrările sale de specialitate (istoria cărții) au fost traduse în franceză și engleză.

Pătrunzând dincolo de crusta acestor sumare date biobibliografice, ni se dezvăluie o personalitate complexă, cu variate preocupări și realizări cultural-științifice, un cititor împătimit, încă din primii ani de școală, cu lecturi bogate, predilect beletristice, neocolind, însă, scrierile filologice și filosofice. Fire iscoditoare, aparent taciturnă, dar, în realitate, bonomă, ușor ironică, cu un sănătos umor, Ioan Oros nu este și nici n-a fost un simplu și neselectiv consumator/receptor de carte, ci, mai ales, un fin și competent ghid în lumea/domeniul informației bibliografice, oferind, generos și prompt, ajutor de specialitate multor dascăli sălăjeni, care-și redactau diverse lucrări pentru obținerea gradelor didactice. Din punct de vedere al stăpânirii unei bogate informații bibliografice, Ioan Oros seamănă, oarecum, păstrând măsura, cu eroul cunoscutei nuvele a lui Stefan Zweig, *Mendel, omul cărților*, apărută (coincidentă!) în 1927, exact cu 20 de ani înainte de nașterea celui sărbătorit, azi, la 70 de ani și un pic.

CORNEL GRAD